

Nr 362.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående fastigheter; given Stockholms slott den 19 oktober 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Torsten Nilsson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 oktober 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Nilsson, frågor om försäljning av vissa under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående fastigheter samt anför därvid följande.

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom i propositionen 1943: 165 framlagda förslag bemyndigade riksdagen (jordbruksutskottets utlåtande 1943: 37, riksdagens skrivelse 1943: 248) Kungl. Maj:t, bland annat, att *dels* under budgetåret 1943/44 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet eller

det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet å egendomen uppginge till högst 25 000 kronor, *dels ock* tills vidare utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall försälja för industriella anläggningar avsedda fastigheter från vissa under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställda industriområden vid Göta älv, oavsett att sådan fastighets taxerings- eller uppskattningsvärde överstege 25 000 kronor. Det för budgetåret 1943/44 lämnade bemyndigandet har sedermera av riksdagen (skrivelser 1944: 98 och 1945: 78) förlängts att gälla till utgången av budgetåret 1945/46.

1:o.

Med skrivelse den 4 juni 1945 har *vattenfallsstyrelsen* till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 4 juni 1945 dagtecknat, av styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande senast den 1 december 1945 — träffat avtal om försäljning till riksbyggens bostadsrättsförening trollhättehous nr 3 i Trollhättan av den under styrelsens förvaltning ställda tomten nr 3 i kvarteret Tigern i Trollhättan om 1 259,9 kvadratmeter för en köpeskilling av 42 000 kronor, motsvarande cirka 33 kronor per kvadratmeter.

Avtalet torde såsom bilaga få fogas till dagens statsrådsprotokoll (Bilaga 1).

Det till försäljning föreslagna området — vilket å en vid styrelsens skrivelse fogad översigtskarta markerats med röd färgläggning — skulle, meddelar styrelsen, enligt gällande stadsplan bebyggas med ett fyravåningshus av sten, inrymmande 70 rumsenheter om 30 kvadratmeter. Den överenskomna köpeskillingen vore beräknad efter ett pris av 600 kronor per rumsenhet. Styrelsen hade under åren 1943 och 1944 till föreningen försålt tomterna nr 4, 5, 6 och 7 i samma kvarter till en köpeskilling, beräknad efter 520 kronor per rumsenhet. Enär den nu till försäljning föreslagna tomten hade ett synnerligen förmånligt läge invid Bergslagstorget och grundförhållandena vore normala, hade det överenskomna priset av 600 kronor per eldstad ansetts såsom skäligt och utgjorde det högsta pris styrelsen hitintills betingat sig för tomter inom Trollhättans stad, då hänsyn toges till såväl belägenhet som till bebyggelse och det antal rumsenheter, varmed tomten enligt gällande stadsplan finge bebyggas.

*Departements-
chefen.*

I likhet med vattenfallsstyrelsen anser jag, att försäljning av ifrågavarande tomtområde må äga rum på föreslagna villkor.

Tomten ifråga ingår icke i mark, som omfattas av det speciella bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande försälja fastigheter från vissa industriområden vid Göta älv. På grund härav torde — då den avtalade försäljningssumman, 42 000 kronor, överstiger den högsta värdegräns å 25 000 kronor, som fastställts för Kungl. Maj:ts generella bemyndigande att försälja kronan tillhörig fast egendom — riksdagens medgivande i förevarande fall böra inhämtas.

Beträffande dispositionen av vid försäljningen inflytande medel torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela beslut i anslutning till i övrigt i dylika fall tillämpade föreskrifter.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att tomten nr 3 i kvarteret Tigern i Trollhättan må försäljas på de villkor, som angivas i det vid statsrådsprotokollet fogade avtalet av den 4 juni 1945.

2:o.

Med skrivelse den 22 september 1945 har *vattenfallsstyrelsen* till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 19 och den 22 september 1945 dagtecknat, av styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande senast den 31 december 1945 — träffat avtal om försäljning till fru Eina Bergman i Fränsta av fastigheten Klöstre 6¹ i Torps socken, Västernorrlands län, för en köpeskilling av 62 000 kronor.

Avtalet torde såsom bilaga få fogas till dagens statsrådsprotokoll (Bilaga 2).

Den till försäljning föreslagna fastigheten vore, meddelar vattenfallsstyrelsen, belägen vid Torpshammars järnvägsstation och hade av styrelsen använts dels till kontor vid anläggandet av Torpshammars och Leringsforsens kraftstationer, dels ock till bostad åt arbetschefen vid dessa kraftstationsbyggen. För inköp av fastigheten, som bildats genom sammanläggning av flera mindre fastigheter, hade styrelsen utgivit sammanlagt 29 078 kronor. Vidare hade för ombyggnad och inredning av en kontorsbyggnad samt för nybyggnad av ett garage jämte anläggning av trädgård, vatten- och avloppsledningar m. m. disponerats omkring 70 000 kronor. Fastigheten vore taxerad till 60 000 kronor, varav 5 000 kronor belöpte på marken.

Vattenfallsstyrelsens arbeten i trakten av Torpshammar hade, fortsätter styrelsen, i huvudsak avslutats, och fastigheten erfordrades icke längre för något styrelsens behov. Sedan uppgift erhållits, att varken postverket eller statens järnvägar hade behov av andra lokaler i Torpshammar än dem, som de för närvarande disponerade, hade styrelsen genom annonsering i sju olika tidningar utbjudit fastigheten till försäljning, varefter två anbud inkommit å 50 000 kronor vardera, ett å 45 500 kronor och ett å 45 000 kronor. Då vattenfallsstyrelsen icke ansett sig kunna antaga något av dessa anbud, hade styrelsen under hand sökt erhålla högre anbud. Därvid hade fru Eina Bergman i Fränsta förklarat sig villig inköpa fastigheten för 62 000 kronor. Sedermera hade nu ifrågavarande avtal träffats med henne under förbehåll om Kungl. Maj:ts godkännande.

Försäljningssumman understege visserligen, anför styrelsen till slut, det totala belopp av omkring 99 000 kronor, som styrelsen nedlagt i anskaffnings- och ombyggnadskostnader för fastigheten. Byggnaden å fastigheten, vilken av vattenfallsstyrelsen till stor del inretts till kontor, hade emellertid för sin nya användning icke samma värde som den under byggnadstiden för Torpshammars och Leringsforsens kraftstationer haft för styrelsen. Därjämte finge man räkna med att en stor del av kostnaden måst avskrivas under den tid av omkring sju år, som fastigheten ägts av Kronan. Den försäljningssumma, som nu överenskommits, förefölle därför styrelsen vara rimlig,

vilket även framginge därav, att den något överstege fastighetens taxeringsvärde.

*Departements-
chefen.*

Enligt vad jag under hand inhämtat från vattenfallsstyrelsen har ifrågasatt fastighet inköpts med anlåtande av medel, som av riksdagen anvisats till anläggande av kraftstationen i Torpshammar. Även kostnaderna för byggnadsarbeten och andra anläggningar på fastigheten hava bestritts av dylika medel. Då fastigheten numera icke erfordras för vattenfallsstyrelsens räkning och icke heller, såvitt nu kan bedömas, är behövlig för andra statsinstitutioner på orten, torde den böra försäljas.

Med hänsyn till vad i ärendet upplysts finner jag mig kunna tillstyrka, att det av styrelsen träffade avtalet om fastighetens försäljning för 62 000 kronor av Kungl. Maj:t godkännes. I samband med godkännandet av avtalet torde Kungl. Maj:t böra föreskriva, att vid försäljningen inflytande medel skola återföras till investeringsanslaget till kraftstation i Torpshammar.

Då värdet för egendomen överstiger 25 000 kronor, torde riksdagens medgivande till försäljningen böra inhämtas.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att fastigheten Klöstre 6¹ i Torps socken må försäljas på de villkor, som angivas i det vid statsrådsprotokollet fogade avtalet av den 19 och den 22 september 1945.

Till vad föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.

Köpekontrakt.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, överlåter och försäljer härmed till Riksbyggens Bostadsrättsförening Trollhättehus nr 3 i Trollhättan, här nedan kallad Köparen, tomten nr 3 i kvarteret Tigern i Trollhättans stad, innehållande en areal av 1 259,9 m².

Överlåtelsen sker på följande villkor.

§ 1.

Köpeskillingen utgör fyrtiotvå tusen (42 000) kronor.

§ 2.

Fastigheten tillträdes så snart Kungl. Maj:t godkänt detta avtal.

§ 3.

Köpeskillingen erlägges dels tillträdesdagen med fyratusentvå hundra (4 200) kronor, dels den 2 januari 1947 med fyratusentvå hundra (4 200) kronor, samt därefter varje följande år den 2 januari med fyratusentvå hundra (4 200) kronor, tills hela köpeskillingen blivit gulden.

På oguldna delar av köpeskillingen skall erläggas fem procent årlig ränta från tillträdesdagen tills betalning sker, vilken ränta inbetalas samtidigt med dellikviderna.

Det åligger Köparen att senast på tillträdesdagen utfärda särskild förbindelse enligt av Styrelsen fastställt formulär på oguldna delar av köpeskillingen, varjämte Köparen skall till säkerhet härför överlämna ett till innehavaren ställt skuldebrev på enahanda belopp, löpande med sex procent årlig ränta samt förfallet till betalning en månad efter uppsägning och gällande med rätt till in-teckning såsom för ogulden köpeskillning i den försålda tomten.

§ 4.

Det åligger Köparen att betala alla skatter och onera för den försålda tomten, sedan densamma blivit särskilt för sig taxerad.

§ 5.

Ersättning för gatumark ävensom bidrag till kostnaderna för iordningställande av gata och avloppsledning, som enligt stadsplanelagen och nu gällande gatukostnadsbestämmelser komma att åvila ägaren av den försålda tomten vid nu gällande stadsplans genomförande, vidkännas av Styrelsen.

§ 6.

Vid bebyggande av tomten skall för all framtid gälla, att byggnad icke må uppföras med mer än fyra våningar utan inredd vind och ej heller till större höjd än 15,0 meter till takfoten samt att tomten icke får bebyggas till större del av sin areal än 530 m².

Det åligger Köparen, att inom ett halvt år efter tillträdet hava påbörjat uppförande av bostadsbyggnad på tomten och att fullborda denna byggnad senast ett och ett halvt år efter samma tidpunkt.

Styrelsen förbehåller sig för all framtid rätt att, därest förestående bestämmelser angående sättet och tiden för tomtens bebyggande icke iakttagas, återköpa tomten. Till säkerhet för den sålunda föreskrivna återköpsrättens bestånd må utan Köparens vidare hörande in-teckning med bästa rätt meddelas i fastigheten.

§ 7.

Köparen skall ensam betala alla kostnader dels för tomtens lagliga avskiljande och upprättande av karta över densamma, dels för lagfart å detta fång, dels för in-teckning av i § 3 omförmålt skuldebrev samt i § 6 omförmåld återköpsrätt, dels ock för gravationsbevis angående fastigheten.

Styrelsen ombesörjer för Köparens räkning ansökan såväl om tomtmät-ningsförrättning som om lagfart, åliggande det Köparen att i förskott på ifrågavarande kostnader till Styrelsen vid tillträdet erlægga ett belopp av sjuhundra (700) kronor.

Intill dess lagfart blivit beviljad, bekommer Köparen endast avskrift av kontraktet.

Detta avtal förfaller, därest Kungl. Maj:t icke godkänt detsamma senast den 1 december 1945.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade.

Stockholm den 4 juni 1945.

KUNGL. VATTENFALLSSTYRELSEN

Einar Sylwan.

/ A. Norman.

Med förestående köpekontrakt förklara vi oss nöjda och förbinda oss att detsamma till alla delar fullgöra.

RIKSBYGGENS BOSTADSRÄTTSFÖRENING
TROLLHÄTTEHUS N:r 3

Nils Nilsson.

Lars Larsson.

Bevittnas:

D. Särenholm.

E. Bonefeld.

Bilaga 2.

Köpekontrakt.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen för Kungl. Maj:t och Kronan upplåter och försäljer härmed, under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande, till fru Eina Bergman i Fränsta fastigheten Klöstre 6¹ i Torps socken, Västernorrlands län, för en köpeskillning av Sextiotvåtusen (62 000) kronor och i övrigt på följande villkor.

Fastigheten säljes i befintligt skick.

Tillträde till fastigheten sker, så snart Kungl. Maj:t godkänt försäljningen.

Köpeskillingen betalas sålunda, att vid underskrivandet av detta kontrakt köparen betalar handpenning med Kr. 3 000:—
och å tillträdesdagen betalar köparen kontant..... » 59 000:—
Kronor 62 000:—

Fastigheten säljes fri från andra inteckningar än de, som meddelats uti Klöstre 2¹ i Torps socken den 20 december 1911 § 233, den 31 maj 1917 §§ 348, 349 och 350, den 22 november 1917 § 252, den 28 december 1918 § 276 ¹/₂, den 30 juni 1937 nr 523 och 527 samt den 3 april 1940 nr 287.

Skatter och onera, som belöpa å fastigheten för tiden före tillträdesdagen, betalas av säljaren och för tiden därefter av köparen.

Lagfartskostnaderna betalas av köparen, men tillhandahåller säljaren av för lagfarts vinnande erforderliga handlingar.

Detta avtal förfaller, därest icke Kungl. Maj:t senast den 31 december 1945 godkänt försäljningen; och äger köparen att i så fall återbekomma erlagd handpenning.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade, varav säljare och köpare tagit var sitt.

Stockholm den 22 september 1945

Fränsta den 19 september 1945

KUNGL. VATTENFALLSSTYRELSEN

Eina Bergman.

W. Borgquist.

G. Westerberg.